

**BEVÁNDORLÁS ÚJRATÖLTVE
— AVAGY MI VÁRHATÓ AZ
AMERIKAI ELNÖKVÁLASZTÁS
UTÁN?**

Migrációkutató Intézet

Janik Szabolcs – Párducz Árpád

Gyorselemzések

2020.10.30.

2020/17

Gyorselemzések 2020/17

Janik Szabolcs – Párducz Árpád:

Bevándorlás újrátöltve – avagy mi várható az amerikai elnökválasztás után?

Az amerikai elnökválasztási kampányt egyértelműen a COVID-járvány, az amerikai gazdaság helyzete és az országon végigsöprő erőszak- és tüntetéshullám uralta, azonban az elmúlt hetekben is előkerült a bevándorlás kérdése. Ez nem meglepő, hiszen a multikulturális és hagyományos bevándorlási célpontot jelentő Egyesült Államokban közel 45 millió külföldön született személy él, akik közül minden negyedik (kb. 11 millió) illegális bevándorlónak minősül. A rendelkezésre álló információk alapján Joe Biden migrációs álláspontja illeszkedik a korábban megszokott megengedőbb demokrata párti megközelítésbe, míg Donald Trump megválasztása esetén folytatná az illegális bevándorlás elleni küzdelmet. Bár az elnök nem tudta maradéktalanul megvalósítani 2016-os kampányígéreteit, több intézkedésével is sikerült fékeznie a latin-amerikaiak illegális beáramlását. Miközben az alkotmányos és politikai rendszer komoly akadályt állíthat a következő elnök elképzeléseinek megvalósítása elé is, a latin-amerikai országok kivándorlási hajlandóságát ismerve egyáltalán nem mellékes, hogy milyen bevándorlási álláspontot elfoglaló személy nyeri majd el az amerikai választók bizalmát.

Bevezetés

Az Egyesült Államok hagyományos bevándorlási célpont és klasszikus multikulturális társadalom: a Pew Research becslése szerint 44,8 millió külföldön született személy élt az országban 2018-ban.¹ Többségük (77%) jogszerűen tartózkodott az USA-ban, azonban minden negyedik bevándorló (mintegy 10,5 millió fő) az ún. unauthorized (engedély nélküli, vagyis illegális) tartózkodó kategóriájába esett. Ez nemzetközi összehasonlításban is kimagasló számot jelent. Nem véletlen,

¹ <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2020/08/20/key-findings-about-u-s-immigrants/>

Gyorselemzések 2020/17

hogy a 2020. november 3-án megrendezésre kerülő elnökválasztás a bevándorlással kapcsolatos vitákat is felmelegítette (még akkor is, ha a kampányt egyértelműen a COVID-járvány, az amerikai gazdaság helyzete, illetve az országon végigsöprő erőszak- és tüntetéshullám uralta). Bár a bevándorlás kérdésköre mindig is az amerikai politika sarkalatos pontja volt, alapvetően Barack Obama és Donald Trump jelenlegi republikánus elnök hivatali ideje alatt vált az egyik legjelentősebb belpolitikai kérdéssé. A mostani kampányidőszakban mind a demokrata párti Joe Biden, mind a republikánus Donald Trump több alkalommal kifejtette álláspontját a témában. Az alábbiakban röviden áttekintjük a korábbi adminisztrációk fő bevándorlási elképzeléseit és intézkedéseit, majd az elérhető információk alapján felvázoljuk, hogy milyen bevándorláspolitikára rajzolódik ki a két elnökaspiráns kommunikációjából és programjából. Fontos azonban már most felhívni a figyelmet arra, hogy az amerikai alkotmányos és politikai rendszer logikájából fakadóan az elnök sokszor nem tudja megvalósítani saját – jelen esetben bevándorlási – elképzeléseit. Ide tartozik az is, hogy az elnöki rendeletek könnyen megtámadhatók a bíróságokon, ami azok alkalmazásának felfüggesztésével is végződhet.

Deportálás és támogatás – Barack Obama migrációs politikája

2008-ban Barack Obama azzal nyerte meg az Egyesült Államok latin-amerikai közösségének támogatását, hogy a migrációs politikát a kampánya fontos elemévé tette. Ez később az Átfogó Migrációs Csomag nevezetű törvénytervezetben öltött testet.² A tervezet megpróbálta összekapcsolni a szigorúbb határőrizetet támogató és a bevándorlást szorgalmazó politikusok elképzeléseit. A tervek szerint szigorúbban léptek volna fel az illegális határátlépőkkel, illetve az olyan cégekkel szemben, amelyek illegális bevándorlókat foglalkoztatnak, emellett azonban állampolgárságot kapott volna az ország területén élő csaknem 3 millió illegális bevándorló. Végül az Átfogó Migrációs Csomag a Republikánus Párt támogatásának hiányában elbukott a Szenátusban. Barack Obama bevándorláspolitikai elképzeléseit hasonló kettősség jellemezte teljes hivatali ideje alatt. Elnökségének 8 évében hozzávetőlegesen 3 millió illegális bevándorlót

² John D. Skrentny – Jane Lilly López: Obama 's Immigration Reform: The Triumph of Executive Action

Gyorselemzések 2020/17

utasítottak ki az Amerikai Egyesült Államok területéről,³ valamint az Obama-adminisztráció keményebben lépett fel az illegális bevándorlókat foglalkoztató vállalkozások ellen, mint a Bush-kormányzat.⁴ A demokrata szavazótáborban jelentős ellenérzéseket váltott ki Obama elnök azon lépése is, amellyel megszüntette az illegálisan érkezett kubai menekültek állampolgársághoz jutásának lehetőségét.⁵ Azonban a szigorított ellenőrzés mellett a már az Amerikai Egyesült Államok területén élő illegális bevándorlók jelentős támogatásokban részesültek. Ennek illusztris példája a DACA-program,⁶ amely csaknem 800 ezer, a határátlépés időpontjában fiatalos illegális bevándorló számára tette lehetővé, hogy az Egyesült Államokban folytassa tanulmányait és dolgozzon.

Az illegális migráció folyamatos csökkentése – Donald Trump migrációs politikája

Donald Trump teljes 2016-os elnökjelölti kampánya során kiemelt témaként tekintett a migrációra. Többször megfogalmazott célként szerepelt például a határfal megépítése az amerikai-mexikói határra,⁷ emellett kiemelt feladatként határozta meg az Amerikai Bevándorlási és Vámügyi Hivatal ügynöki létszámának megduplázását.⁸ Kampánya során hangsúlyos elemként jelent meg a bűncselekményeket elkövető külföldiek kitoloncolása, a letartóztatott illegális bevándorlók kötelező fogva tartása, illetve a születéskori állampolgárság-szerzés gyakorlatának megszüntetése az illegális bevándorlók körében.⁹ Az elérhető adatok szerint az Amerikai Egyesült Államokba irányuló illegális bevándorlás 2017-től kezdve folyamatosan csökkenő tendenciát mutat a korábbi évekhez képest. A Migration Policy Institute elemzése¹⁰ egyértelmű összefüggéseket feltételez a Donald Trump hivatalba lépését követően megváltozott bevándorlási szabályrendszer és az illegális

³ <https://www.dhs.gov/immigration-statistics/yearbook/2015/table39>

⁴ Andorra Bruno: Immigration-Related Worksite Enforcement: Performance Measures

⁵ Elise Lobbott – Kevin Liptak-Patrick Oppman: US ending 'wet foot, dry foot' policy for Cubans

⁶ Jens Manuel Krogstad: DACA has shielded nearly 790,000 young unauthorized immigrants from deportation

⁷ <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/executive-order-border-security-immigration-enforcement-improvements/>

⁸ <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/executive-order-enhancing-public-safety-interior-united-states/>

⁹ <https://assets.donaldjtrump.com/Immigration-Reform-Trump.pdf>

¹⁰ Sarah Pierce-Jessica Bolter – Andrew Selee: U.S. Immigration Policy under Trump: Deep Changes and Lasting Impacts

Gyorselemzések 2020/17

bevándorlók csökkenő száma között. A szerzők ezt a „Trump-hatással” magyarázzák, vagyis Trump szigorú retorikájával, aki a bevezetett új rendelkezésekkel sikeresen csökkentette az illegális határátlépések számát.

Donald Trump hivatalba lépését követően rövid időn belül három fontos elnöki rendeletet hozott a bevándorláspolitikai területén. Az első két rendelet a határfallal kapcsolatos rendelkezéseket¹¹ és a bevándorlásügy létszámnövelését tartalmazza. A harmadik elnöki rendelet pedig több muszlim többségű ország lakosaival szemben 90 napos beutazási tilalmat hirdetett.¹² Az intézkedés heves kritikákat váltott ki, többek között a mostani demokrata elnökjelölt, Joe Biden is élesen bírálta¹³

A Trump-adminisztráció fontos menekültügyi lépésének tekinthető a határt illegálisan átlépő családok szétválasztása. Jeff Sessions¹⁴ akkori legfőbb ügyész zéró toleranciát hirdetett az ország területére illegálisan belépőkkel szemben, valamint bejelentette, hogy a törvénytelen határátlépést végrehajtó felnőtteket el fogják választani gyermekeiktől.¹⁵ A Bush- és Obama-adminisztráció idején is alkalmazott gyakorlat jelentős tiltakozásokat váltott ki, ennek köszönhetően Trump elnök 2018 júniusában elnöki rendeletben megszüntette a családok szétválasztását.¹⁶

A koronavírus járvány kitörését követően a Trump-adminisztráció további szigorításokat jelentett be a bevándorlással kapcsolatban. 2020 márciusától az amerikai kormányzat leállította a menedékkérelmek elbírálását,¹⁷ és felfüggesztett több munkavállalási vízumtípust.¹⁸ Trump a döntést az amerikai munkahelyek megóvásával és a vírus terjedésének lassításával indokolta.

¹¹ Tóth Norbert: A célhoz közel mégis félúton – mérlegen Donald Trump migrációs politikája: <https://www.migraciokutato.hu/2020/05/08/horizont-2020-4-a-celhoz-kozel-megis-feluton-%E2%80%95-merlegen-donald-trump-migracios-politikaja/>

¹² <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/executive-order-protecting-nation-foreign-terrorist-entry-united-states/>

¹³ <https://twitter.com/joebiden/status/1223375404351787008?lang=en>

¹⁴ <https://www.justice.gov/opa/pr/attorney-general-announces-zero-tolerance-policy-criminal-illegal-entry>

¹⁵ <https://www.justice.gov/opa/speech/attorney-general-sessions-delivers-remarks-discussing-immigration-enforcement-actions>

¹⁶ <https://www.oig.dhs.gov/sites/default/files/assets/2018-10/OIG-18-84-Sep18.pdf>

¹⁷ Nicole Narea: The US has abandoned asylum seekers in Mexico during the pandemic

¹⁸ Ted Hesson: Trump suspends entry of certain foreign workers despite business opposition

Gyorselemzések 2020/17

Fontos látni, hogy az amerikai alkotmányos és politikai rendszer fent említett sajátosságai miatt Trump szigorításpárti álláspontja összességében csak korlátozottan tudott érvényesülni (például a mexikói határra tervezett teljes határfal sem valósult meg).

„Jóemberkedés” és határvédelem – Joe Biden bevándorlási elképzelései

A demokrata elnökjelölt eddigi pályafutása alapján egyfajta „vegyes” bevándorláspolitikát képvisel az egyértelműen szigorításpárti Trumppal szemben. Barack Obama korábbi alelnöke a kampány során több alkalommal is immorálisnak és lelketlennek nevezte a Trump-féle migrációs rendelkezéseket. Ugyanakkor Biden szenátorként több, az erősebb határvédelmet szorgalmazó törvénytervezetet is támogatót,¹⁹ valamint a mostani kampányban többször kijelentette, hogy a migrációs problémákat azok gyökerénél, a kibocsátó országokban kell megoldani.²⁰ Ugyanakkor Biden több alkalommal is elmondta, hogy támogatja az Amerikába érkező kiskorúak állampolgársághoz jutását. Sőt, a 2020. október 22-én tartott elnökjelölti vitán Biden deklarálta, hogy állampolgárságot adna az országban tartózkodó 11 millió illegális bevándorlónak.²¹ Elnökké választása esetén Biden visszaállítaná a Trump által eltörölt részlegesen védett státuszt,²² amely a közép-amerikai országokból és Venezuelából érkező bevándorlók számára biztosíthat legális tartózkodási lehetőséget. A hivatalos kampányoldalán elérhető bevándorlási program szerint Biden elnökké választása esetén eltörölné a Trump-adminisztráció által meghozott migrációs intézkedéseket,²³ valamint folytatná az Obama idején megkezdett gyakorlatok végrehajtását.

Összegzés

A demokraták hagyományosan megengedőbb, míg a republikánusok szigorúbb bevándorláspolitikát képviselnek, ami a mostani elnökjelöltekről is elmondható. Ugyanakkor az

¹⁹ Andrew Kaczinsky: Joe Biden once said a fence was needed to stop 'tons' of drugs from Mexico

²⁰ <https://www.cfr.org/election2020/candidate-tracker/joe-biden>

²¹ <https://www.politico.com/news/2020/10/22/biden-obama-immigration-record-mistake-431520>

²²

https://www.americanimmigrationcouncil.org/sites/default/files/research/temporary_protected_status_in_the_united_states.pdf

²³ <https://joebiden.com/immigration/#>

Gyorselemzések 2020/17

Obama-adminisztrációk példája azt mutatja, hogy a migrációs folyamatokban rejlő kockázatok és az azokból előálló negatív következmények miatt még a demokrata oldal sem kezelheti a bevándorlást kizárólag humanitárius kérdésként. Miközben Trump 2016-os győzelmében bizonyosan komoly szerepet játszott a szigorúbb fellépés, egyik szimbolikus ígéretét (a déli határfal megépítését) később nem tudta megvalósítani, mivel nem volt meg a többsége a Kongresszus mindkét házában. Ezzel egyidejűleg néhány intézkedéssel hatékonyan tudott fellépni az illegális migrációval szemben, melyek szimbolikus ereje továbbra is alkalmas lehet a szigorú határvédelmet szorgalmazó (elsősorban republikánus) választók mobilizálására. Ugyanakkor a mostani kampányban a bevándorlás témája sokkal kisebb hangsúlyt kapott, mint négy éve, így a kérdésben elfoglalt álláspontok az elnökválasztás kimenetelére is korlátozottabb hatást gyakorolhatnak.

A rendelkezésre álló tapasztalatok és információk alapján egy Biden-adminisztráció feltehetően nyitottabb lenne bizonyos bevándorlási szabályok enyhítésére, illetve a már az országban tartózkodók jogi helyzetének rendezése felé lépne el. Ezzel szemben esetleges győzelme esetén Trump továbbra is keresné az illegális bevándorlás fékezésének lehetőségeit (beleértve az ún. pull-faktorok megszüntetését). Egy dolog azonban biztos: a latin-amerikai országokban tapasztalható magas kivándorlási hajlandóságot látva a következő amerikai elnök sem kerülheti majd meg az illegális bevándorlás kezelésének kérdését.

Gyorselemzések 2020/17

Felhasznált irodalom:

American Immigration Council: Temporary Protected Status in the United States: Beneficiaries from El Salvador, Honduras, and Haiti. 2020. Forrás: https://www.americanimmigrationcouncil.org/sites/default/files/research/temporary_protected_status_in_the_united_states.pdf. Megtekintve: 2020.10.28.

Biden, Joe: The Biden plan for securing our values as a nation of immigrants. 2020. Forrás: <https://joebiden.com/immigration/#>. Megtekintve: 2020.10.28.

Bruno, Andorra: Immigration-Related Worksite Enforcement: Performance Measures. 2015.07.23. Forrás: <https://fas.org/sgp/crs/homsec/R40002.pdf>. Megtekintve: 2020.10.28.

Budiman, Abby: Key findings about U.S. immigrants. 2020.08.20. Forrás: <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2020/08/20/key-findings-about-u-s-immigrants/>. Megtekintve: 2020.10.28.

Choi, Matthew: Biden says his and Obama's immigration record was a 'mistake'. 2020.10.22. Forrás: <https://www.politico.com/news/2020/10/22/biden-obama-immigration-record-mistake-431520>. Megtekintve: 2020.10.28.

Council on Foreign Relations candidate tracker: Joe Biden. Forrás: <https://www.cfr.org/election2020/candidate-tracker/joe-biden>. Megtekintve: 2020.10.28.

Department of Homeland Security: Yearbook 2015. 2015. Forrás: <https://www.dhs.gov/immigration-statistics/yearbook/2015/table39>. Megtekintve: 2020.10.28.

Department of Justice: Attorney General Announces Zero-Tolerance Policy for Criminal Illegal Entry. 2018.04.06. Forrás: <https://www.justice.gov/opa/pr/attorney-general-announces-zero-tolerance-policy-criminal-illegal-entry>. Megtekintve: 2020.10.28.

Department of Justice: Attorney General Sessions Delivers Remarks Discussing the Immigration Enforcement Actions of the Trump Administration. 2018.05.07. Forrás: <https://www.justice.gov/opa/speech/attorney-general-sessions-delivers-remarks-discussing-immigration-enforcement-actions>. Megtekintve: 2020.10.28.

Department of Homeland Security: Special Review. 2018.09.27. Forrás: <https://www.oig.dhs.gov/sites/default/files/assets/2018-10/OIG-18-84-Sep18.pdf>. Megtekintve: 2020.10.28.

Gyorselemzések 2020/17

Executive Order: Border Security and Immigration Enforcement Improvements. 2017.01.25.
Forrás: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/executive-order-border-security-immigration-enforcement-improvements/>. Megtekintve: 2020.10.28.

Executive Order: Enhancing Public Safety in the Interior of the United States. 2017.01.25. Forrás: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/executive-order-enhancing-public-safety-interior-united-states/>. Megtekintve: 2020.10.28.

Executive Order Protecting the Nation from Foreign Terrorist Entry into the United States. 2017.01.27. Forrás: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/executive-order-protecting-nation-foreign-terrorist-entry-united-states/>. Megtekintve: 2020.10.28.

Hesson, Ted: Trump suspends entry of certain foreign workers despite business opposition. 2020.07.22. Forrás: <https://www.reuters.com/article/us-usa-immigration-workers/trump-suspends-entry-of-certain-foreign-workers-despite-business-opposition-idUSKBN23T2ZW>. Megtekintve: 2020.10.28.

Joe Biden on Twitter. 2020.01.31. Forrás: <https://twitter.com/joebiden/status/1223375404351787008?lang=en>. Megtekintve: 2020.10.28.

Kaczinsky, Andrew: Joe Biden once said a fence was needed to stop 'tons' of drugs from Mexico. 2019.05.19. Forrás: <https://edition.cnn.com/2019/05/10/politics/kfile-biden-drugs-fence-2006/index.html>. Megtekintve: 2020.10.28.

Krogstad, Jens Manuel: DACA has shielded nearly 790,000 young unauthorized immigrants from deportation. 2017.09.01. Forrás: <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2017/09/01/unauthorized-immigrants-covered-by-daca-face-uncertain-future/>. Megtekintve: 2020.10.28.

Labott, Elise – Liptak, Kevin – Oppman, Patrick: US ending ending 'wet foot, dry foot' policy for Cubans. 2017.01.13. Forrás: <https://edition.cnn.com/2017/01/12/politics/us-to-end-wet-foot-dry-foot-policy-for-cubans/index.html>. Megtekintve: 2020.10.28.

Narea, Nicole: The US has abandoned asylum seekers in Mexico during the pandemic. 2020.05.15. Forrás: <https://www.vox.com/2020/4/27/21232808/asylum-seekers-mexico-coronavirus-trump>. Megtekintve: 2020.10.28.

Pierce, Sarah – Bolter, Jessica – Selee, Andrew: U.S. Immigration Policy under Trump: Deep Changes and Lasting Impacts. 2018.07.01. Forrás: <https://www.migrationpolicy.org/research/us-immigration-policy-trump-deep-changes-impacts>. Megtekintve: 2020.10.28.

Gyorselemzések 2020/17

Skrentny, John D. – López, Jane Lilly: Obama 's Immigration Reform: The Triumph of Executive Action. 2013. Forrás: <https://ccis.ucsd.edu/files/journals/38skrentny.pdf>. Megtekintve: 2020.10.28.

Tóth Norbert: A célhoz közel, mégis félúton — mérlegen Donald Trump migrációs politikája. 2020.05.30. Forrás: <https://www.migraciokutato.hu/2020/05/08/horizont-2020-4-a-celhoz-kozel-megis-feluton---merlegen-donald-trump-migracios-politikaja/>. Megtekintve: 2020.10.28.

Trump, Donald J.: Immigration reform that will make America great again. 2016. Forrás: <https://assets.donaldjtrump.com/Immigration-Reform-Trump.pdf>. Megtekintve: 2020.10.28.

Gyorselemzések 2020/17

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

© Migrációkutató Intézet, 2020

Sorszám: 2020/17